Schriftelijk beantwoording statenvragen (uit commissie RGW, 13 januari 2021)

1. **CDA en SGP: Welke afspraken en beloftes zijn in het verleden gedaan bij de bouw van het Prinses Maxima Centrum?**

De planvorming voor het Princes Maxima Centrum heeft veel discussie opgeleverd tussen provincie Utrecht, gemeente Utrecht en de Oostbroekorganisaties. Partijen zijn toen tot een compromis gekomen, onder de voorwaarde dat dit de laatste overschrijding van de contour is en het gebied groen blijft. Uiteindelijk heeft de gemeente het bestemmingsplan opgesteld en is er groencompensatie in het gebied uitgevoerd om het PMC mogelijk te maken. Er is in deze planvorming geen sprake van toezeggingen, maar van absolute voorwaarden waaronder het Prinses Maxima Centrum mogelijk werd gemaakt.

In het vaststellingsrapport, behorende bij het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan zijn de zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan van een antwoord voorzien. Daarin is te lezen welke bezwaren zijn ingediend door o.a. het Utrechts Landschap. Deze worden beantwoord met het feit dat er groencompensatie plaatsvindt.

De provincie heeft gereageerd op het ontwerp bestemmingsplan (in maart 2015), waarin wordt aangegeven dat in het bestemmingsplan een goede invulling is opgenomen van de groene kwalitatieve verbetering van het gebied tussen de locatie voor het Prinses Maxima Centrum en het landgoed Oostbroek.

Het bestemmingsplan zelf gaat op meerdere plekken expliciet in op het feit dat de ruimte tussen het Prinses Maxima Centrum en landgoed Oostbroek aangegeven is als natuurcompensatie:

- Paragraaf 2.2 blz 18, hier staat expliciet dat voorwaarde voor provinciale medewerking is dat er compensatie wordt gerealiseerd
- Paragraaf 4.3 blz 51: Provinciale Staten werkt alleen mee onder voorwaarde etc. de maatregelen hebben betrekking op het oostelijk gelegen weiland etc.
- Verder staat er in deze paragraaf alle voorwaarden genoemd waaraan de groencompensatie moet voldoen.

Juridisch is dit vastgelegd in een gebruiksbepaling (artikel 4.4.2) van het bestemmingsplan Prinses Maxima Centrum, De Uithof.

Daarnaast is in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen gemeente Utrecht en Prinses Maxima Centrum vastgelegd dat de maatregelen tijdig worden gerealiseerd, in stand worden gehouden en dat het gebouw niet in gebruik mag worden genomen als aan deze voorwaarden niet is voldaan.

Tenslotte ligt er een amendement Rode Contour USP van de gemeenteraad Utrecht van 18 juli 2019 (bij de gemeentelijke Omgevingsvisie USP), met de strekking dat het niet wenselijk is om de rode contour aan de oostzijde van het USP aan te passen.

2. **PvdA: Klopt het dat er een onjuiste datum in de OCW brief staat?**

Het klopt dat er een onjuiste datum in de OCW brief staat. Het nominatiedossier is ingediend bij UNESCO in Parijs in januari 2019. In december 2018 heeft het Kabinet ingestemd met de indiening

van het nominatiedossier Hollandse Waterlinies bij UNESCO en in oktober 2018 is het nominatiedossier en de begrenzing van het Werelderfgoedgebied vastgesteld door de gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, Noord-Holland, Gelderland en Noord-Brabant. De begrenzing van het Werelderfgoedgebied binnen de provincie Utrecht is bepaald in overleg met de betrokken gemeenten. Daarbij is de rode contour uit de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening gehanteerd als grens aan de oostzijde van het USP.

3. **CDA: Gaat het eventueel doortrekken van de tram naar Zeist in de toekomst ook complexiteit opleveren voor Unesco status. Kan je daar geen tram aanleggen?**

Aantasting van het landschap (met name de Nieuwe Hollandse waterlinie) is een belangrijk aandachtspunt, maar realisatie van de tram-verbinding is ook niet zonder risico voor natuur en landschap. Momenteel onderzoeken we meerdere tracé-opties. Uit de variantenstudie zijn drie voorkeursvarianten gekomen, maar daartussen is nog geen keuze gemaakt. Bij deze keuze betrekken we uiteraard gemeenten, terreinbeheerders, belangenorganisaties en andere betrokkenen.

Door de ov-verbinding tussen USP en Zeist strak te bundelen met andere, reeds aanwezige, doorsnijdingen zoals de A28 of de N237, verwachten we geen verdere aantasting van waarden van het Unesco genomineerde werelderfgoed van de Nieuwe Hollandse Waterlinie of de natuur.

4. **PvdA: Kunnen wij als provincie tegenhouden dat er op locatie D wordt gebouwd?**

Locatie D ligt binnen bestaand stedelijk gebied (ook wel bekend als de rode contour). Toch hebben provincie (en Rijk) middelen, mocht de gemeente het bestemmingsplan aan willen passen om - wanneer er sprake is van aantasting van de kernkwaliteiten van de NHW / het naastgelegen genomineerde Werelderfgoed- een ontwikkeling tegen te houden.

Locatie D ligt buiten het genomineerde Werelderfgoedgebied, maar ligt wel binnen de attentiezone van 50m aan de westzijde. Het hebben van een attentiezone is een vereiste van UNESCO. In principe worden (vanuit het Werelderfgoed) in deze zone geen aanvullende planologische eisen gesteld boven op de regels die al gelden. Wel geldt dit als 'attentiegebied' wat betekent dat een ontwikkeling in deze zone het naastgelegen Werelderfgoed niet negatief mag beïnvloeden. Het zal hier dan met name gaan om de visuele aantasting. De provincie kan op twee manieren op een mogelijke ingreep reageren:

1. Het UNESCO-spoor. Als siteholder voor het toekomstig werelderfgoed is het aan de provincie om richting het Rijk te beargumenteren dat ingrepen in het attentiegebied geen aantasting vormen voor het naastgelegen Werelderfgoed; het Rijk moet dit weer kunnen motiveren aan UNESCO.

Het is duidelijk dat bij het bouwen op locatie D de relatie van het acces (de Hoofddijk) met het open landschap visueel wordt verstoord, nog meer dan bij locatie E. Dus deze onderbouwing zal lastig zijn en een dergelijke ontwikkeling zal naar alle waarschijnlijkheid tot een negatieve reactie van het Rijk en van UNESCO leiden.

2. RO-Spoor: Voor een nieuwe ontwikkeling op locatie D dient de gemeente op het bestemmingsplan aan te passen (er mag nu niet gebouwd worden). De provincie zou op een mogelijke wijziging van het bestemmingsplan een zienswijze kunnen indienen, en indien nodig een bezwaar kunnen aantekenen; grond hiervoor kan zijn dat locatie D in het militair erfgoed gebied van

de provinciale CHS (Cultuurhistorische Hoofdstructuur), ligt. Deze procedure staat ook open voor beroep en bezwaar van derden, die zich ook op de provinciale kaders kunnen beroepen.